

Energieraad mist ‘lef en daadkracht’

Van onze redacteur

Amsterdam

De Energieraad roept de Nederlandse overheid op meer ‘lef en daadkracht’ te tonen in de uitvoering van het energiebeleid. ‘Er is wel visie en er zijn wel goede voornemens, maar er gebeurt nog te weinig’, zegt voorzitter Peter Vogtländer van de Energieraad.

De Energieraad, die de regering adviseert op energiegebied, publiceerde dinsdag zijn jaarverslag. De toon is alarmerend. Een van de ‘ongemakkelijke boodschappen’ is dat de overheid rekening moet houden met een nieuwe oliecrisis. Omdat de olievraag sneller groeit dan het aanbod, zijn tekorten op korte termijn niet uit te sluiten. ‘Wat gaan we doen als er een tekort ontstaat? Wat gaan we doen als de prijzen zodanig stijgen dat we ze niet meer kunnen behappen?’, vraagt Vogtländer. ‘De overheid moet daarop anticiperen. Gaan we weer naar auto-loze zondagen? Gaat benzine op de bon?’

Volgens de Energieraad is er onorthodox beleid nodig. ‘Wij vinden dat er een aantal maatregelen genomen moet worden die de populariteitsprijs waarschijnlijk niet gaan winnen’, zegt Vogtländer.

De overgang naar duurzame energie en het bestrijden van de opwarming vergen hoge investeringen en maken energie duurder. ‘We hebben moedige politici nodig die deze agenda uitvoeren, maar dat zijn vaak de politici die na vier jaar niet worden herkozen. De ingrepen die noodzakelijk zijn hebben te weinig draagvlak. Dat is een van de grote problemen waar we mee te maken hebben.’

Het draagvlak ontbreekt omdat ‘het publiek onvoldoende doordrongen is van de urgentie van het energievraagstuk’. ‘De hoge olieprijs heeft in dat opzicht ten minste één positief effect, namelijk dat de consument zelf te maken krijgt met de problematiek.’

Het Energierapport dat het ministerie van Economische Zaken vorige week publiceerde is een goede aanzet, maar onvoldoende om snel vooruitgang te boeken. ‘De visie is goed, maar we hebben ook concrete actie nodig.’ De Energieraad vindt dat enkele van zijn boodschappen ‘te weinig aandacht hebben gekregen’.

Zo worden huishoudens, mkbbedrijven en andere ‘niet-energieintensieve’ gebruikers ondanks de dure olie te weinig geprikkeld om energie te besparen. ‘De overheid zou via verplichtingen energiebesparing moeten afdwingen bij deze groep’, zegt Vogtländer. ‘Anders halen we de doelstelling van 2% energiebesparing per jaar niet. Het plan van minister Cramer van Vrom om gloeilampen massaal te vervangen door spaarlampen was zo gek nog niet. Je zou ook kunnen eisen dat cv-ketels en andere apparaten een minimum rendement moeten halen om verkocht te mogen worden. En die rendementseis voer je voortdurend op.’

Commentaar Financieel Dagblad:

Lef en daadkracht

Meer actie nodig in energiebeleid

Het energievraagstuk waar de wereld zich voor geplaatst ziet is van ongekende omvang. Door de snelle groei van economische nieuwkomers als China en India stijgt de vraag naar olie en gas zó snel, dat de wereldwijde olie-industrie er onvoldoende aanbod tegenover kan stellen. Tekorten liggen op de loer. Dat frustrert de economische ontwikkeling.

Omdat de resterende olie- en gasreserves in de

wereld geconcentreerd zijn in een steeds kleiner aantal landen, heeft het energievraagstuk ook een politieke dimensie. Welk Europees land durft nog kritiek te uiten op het Kremlin, wetende dat de landen van de Europese Unie steeds afhankelijker worden van Russisch aardgas?

Het gevoel van urgentie bij energiedeskundigen en ook politici is groot. Men beseft dat er iets moet gebeuren om een nieuwe energiecrisis te voorkomen. Het Internationaal Energie Agentschap in Parijs waarschuwde vorig jaar al voor een olietekort binnen vijf tot tien jaar. Gisteren sloot de Energieraad in Nederland zich daarbij aan. De overheid moet zich voorbereiden op een nieuwe oliecrisis. Daarbij zijn lef en daadkracht nodig, stelt

de Energieraad. Helaas zijn dat precies de twee zaken die ontbraken in het Energierapport dat het ministerie van Economische Zaken vorige week publiceerde. Visie is noodzakelijk, en het inventariseren van alle mogelijke oplossingsrichtingen is zeker nuttig, maar zonder concreet actieplan zal de overheid niet effectief zijn in het afwenden of indammen van de nakende energiecrisis.

Nederland en Europa missen de overtuigende politieke leiders die ook het grote publiek tussen de ogen treft met de urgentie en de onontkoombaarheid van het energieprobleem. Alleen dan ontstaat er draagvlak voor de impopulaire maatregelen die nodig zijn: verplichte normen voor energiebesparing, en de introductie van relatief dure alternatieve energietechnologieën. Zelfs dan zal duurzame energie decennia nodig hebben om fossiele brandstoffen overbodig te maken.

De energievoorziening is een cruciale pijler onder het economisch en maatschappelijk leven. Als de markt niet voor een soepele energietoevoer zorgt, is overheidsingrijpen noodzakelijk. Niet alleen op basis van visie, vooral ook met concrete actie.